

EGYETEM

VII. évfolyam 1. szám

2005. január

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁS INFORMÁCIÓS HÁTTÉRMAGAZINJA

„Az akarat nélküli ember”

Csillik László életét – elmondása szerint – a véletlenek vezérelték. Nem akart pedagógus lenni, később mégis Kiváló Tanár kitüntetéssel tisztelték meg. Nyugdíjas éveit is számítva a Szegedi Tanárképző Főiskola alkalmazottjaként immár 53 esztendeje áll a tanárképzés szolgálatában. Nem akart gyakorlóiskolai szakvezető tanár lenni, mégis 34 évig gyakorlatvezetőként segítette a jövő tanárai felkészülését a tanári pályára. Nem akart a gyakorlóiskola igazgatója lenni, kényszerű okokból mégis el kellett vállalnia az igazgatást, ami három évi kényszerű vezérést jelentett számára. Végül 13 évig igazgatóhelyettesként (ugyanakkor szakvezetőként is) működött tovább, majd 1986-tól a mai napig nyugdíjasként a főiskola irattárosa.

Ezt a pályát akarat nélkül úgy vitte végig, hogy ő ezekre a pozíciókra soha nem pályázott, minden esetben mások, felettesek kérték fel. Ezért nevezi magát „akarat nélküli embernek”. Tehát soha nem tervezett, az élet viszont mindig jó irányba vitte sorsát: az iskola lett az élete. Így eddigi élete idejének 65 százalékát a szegedi főiskola szolgálatában töltötte el.

– Mégis, hogy érti azt, hogy Ön akarat nélküli ember?

– Valahogy úgy, ahogyan Márai Sándor, aki fiatal korában sokat csavargott különböző országokban, és amikor hazatért, megírta a Mint a hal vagy a néger című versét, amelyből néhány sort szeretnék kiemelni:

„Egyszer decemberben megálltam Pesten
Az Emke előtt és szédelve álltam
S gondolta: ez is a hazám itt.
(Ahogy forradást tapogat az ember
Homlokán s mondja: ez is én vagyok,
Vagy mint a néger Londont nézheti,
Ahol véletlenül megszületett)...

... és Luxorban elsápadtam
Egy sötét téren, mert magyar szavakkal
Szóltott egy arab, s néha gorombán
Fedtem franciáknak s kiabáltam,
Hogy én magyar vagyok, mifene más?”

Lehetséges, hogy minden élőlény sorsa ilyen véletleneken múlik, véletlenül négerként születik Londonban, vagy halálként a nápolyi halaskosárban, vagy véletlenül magyarnak Rákóczi falván, mint én, 1925. augusztus 19-én, amiről nem tehetek, és belső zokogás fog el, ha kimondom Radnóti Miklós, Szerb Antal, vagy Sárközi György nevét. És bocsásson meg, de erre, az életem első, és remélem utolsó interjújára is valaki más, egy aranyos főiskolai hallgató kért meg a maga személyében, és akarat nélküli emberként ennek a megtisztelő felkérésnek sem tudtam ellenállni, pedig írtódom minden nyilvános közéleti szerepléstől.

– Nagyon ritka manapság, hogy valaki ennyi ideig kitart egy intézmény mellett, mint Ön. Ez azért is különös, mert egyáltalán nem készült tanárnak, nem akart pedagógus lenni.

– Akaratom ellenére lettem az. A családom tiszta pedagógus társaság: nagymamám óvónő, nagyapám igazgató-tanító, édesanyám óvónő, édesapám tanító volt. Meg sem kérdezték, mi akarok lenni. Egyszerűen beírtak a Szegedi Királyi Katolikus Tanítóképző Intézetbe. Ezzel az egész sorsom meg volt határozva.

– Ön inkább költő vagy író szeretett volna lenni.

–Hát igen, az szerettem volna lenni.

– Önéletrajzi frásainak nyelvezetén érezhető, hogy közel áll Önhöz az irodalmi nyelv.

– 1952-ben Végh Joachim barátom által kerültem Szegedre a főiskola Gyakorló Is-

kolájába, a csanádpalotai tanítói állománnyomból. Joachim akkor két hónapig igazgatóhelyettese volt a főiskolának. Itt kapcsolatba kerültem a Tiszatáj című folyóirattal. Az első házasságomból való apósom, Somfai László tagja volt a Tiszatáj szerkesztőségének. Én akkoriban még verselgettem és novellákat is írogattam. Néhány versikém, meg talán két novellám meg is jelent, de szerencsére hamar észrevettem, hogy ezek dilettáns próbálkozások. Akkor abbahagytam az egészet. Úristen! Hol vagyok én Weöres Sándortól, Pilinszkytól vagy Nagy Lászlótól, vagy Lator Lacitól? Az hiszem, életemben egyszer ekkor volt becsülésre méltó akaratérom.

– Milyen témák foglalkoztatták, amikor írt?

– Szerelmes voltam, szerelmes verseket fabrikáltam. A prózában egyik novellámnak Dan Barry halála volt a címe. 10-14 éves gyerekkoromban, amikor Sümegen laktunk, 10 filléres ponyvaregényeket olvastunk. Max Brandnak volt egy három kötetes regénye, amelyben Dan Barry volt a főhős, aki a cowboy társadalomban mindig igazságot tett. Ő volt nekünk az eszményképünk. A harmadik kötetben Max Brand úgy fejezte be a regényt, hogy imádott Dan Barrynk meghal. Mi akkor kitéptük azt az utolsó két oldalt, és újraírtuk a befejezést a happy end értelmében. Tehát én kisdíák koromban az akkori ponyvaregényeken nevelkedtem. Ugyanakkor a sümegi gimnázium könyvtárában rábukkantam a ponyvaregényekre emlékeztető két kiadványra, a Rómeó és Júliára és az Othellora. Akkor értettem meg, mi az óriási különbség Max Brand és Shakespeare ponyvája között. Akkor jöttek a nagyok. Édesanyámnak volt egy 10 kötetes gyönyörű könyvsorozata Száz Magyarok Könyve címmel. Minden kötetben 10 magyar író egy-egy novelláját lehetett olvasni úgy, hogy minden írónak ott volt a fényké-

pe. Többek között Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula, Bródy Sándor, Tömörkény István, Herczeg Ferenc, Tersánszky Józsi Jenő, Móricz Zsigmond, Laczkó Géza, Nagy Lajos és a többiek. Ennek köszönhetem, hogy az akkori magyar irodalom legjelentősebb személyiségeivel csaknem bensőséges, közvetlen kapcsolatban voltam, amikor az újszegedi tanítóképzőbe kerültem. Azt a 10 kötetet végigolvastam, és talán tőlük tanultam meg valamit. Csak nem volt olyan elementáris tehetségem, mint például Kosztolányi Dezsőnek. Ezért hagytam abba „Tiszatáji” dilettantizmusomat.

– Ki került Önhöz legközelebb az irodalomból?

– Diákkoromban Berzsenyi, Vörösmarty, Arany, Petőfi, Vajda János ment rajtam végig, mint óriási vonulat. Később sokáig Ady Endre bűvöletében éltem, de hamarosan nagyon közel került hozzám Babits, Kosztolányi, a csodálatos Tóth Árpád, Szabó Lőrinc, Weöres Sándor, később Pilinszky költészete. A prózában legnagyobb hatással Márai Sándor volt rám. Már tanítóképzős koromban ismertem őt, nemcsak most hirtelen, amikor már országos divatja van. Csaknem minden prózai mondatának dallama van, mint a versnek. És most jut eszembe, hogy édesanyámnak volt egy csodálatos kötete Madách Imre: Az ember tragédiája című művéből, amelynek illusztrátora Zichy Mihály volt, akinek fölényes rajztudása irodalmi érzékenységgel párosult. Tulajdonképpen majdnem azt mondhatom, hogy már falusi gyermekkoromban láttam Madách remekművét úgy, hogy még nem láttam a Szegedi Szabadtéri Játékok színpadán.

– Gondolom, az irodalom szeretete segítette Önt a tanításban.

– Sajátos módon rövid ideig tartott az, amikor én magyar irodalmat is tanítottam a gyakorlóban. Úgy alakult a dolog, hogy a Gyakorló Iskolában töltött éveim nagy részét történelem szakos szakvezetőként folytattam, de sok irodalmi idézettel tudtam érzékeltetni egy-egy történelmi kor-szak korhűségét.

– Nem készült tanárnak, és ezzel kapcsolatban az Ön által szerkesztett tanítóképzős emlékkönyvben, amelyben az Ön életrajzi írása is szerepel, úgy fogalmazott Karinthy idézve,

hogy „lógott a szeren”, és hogy nem volt jó tanuló.

– A képzőben jó ideig rossz tanuló voltam. Tulajdonképpen fűtyültem az egészre. Csak verseket szerettem olvasni, focizni, zongorázni és énekelni. Az utolsó két tanévben döbbsentem rá, hogy végül is ez lesz az életpályám, a pedagógia, és ekkor már az osztály legjobb tanulói közé küzdöttem fel magam.

– Addigra megszerette az egészet?

– Igen. Addigra megszerettem.

– Onnantól kezdve már tervezett előre? Hogyan alakult az, hogy végül a főiskola Gyakorló Iskolájának lett szakvezető tanára, majd később igazgatója is?

– Ha már a tervezésről van szó, tulajdonképpen én nem terveztem semmit sem.

„Nekem az volt a legfőbb célom, hogy a gyerekek életükben legalább egyszer szeressék a történelem tantárgyat és átérizzék, hogy én is szerettem őket. Viszont a történelem az időben elmúlt történet, tehát nem tehetem azt, amit például a fizikus kollégám, aki tanítási órájára beviszi a kísérleti eszközöket. A történelemtanár hogyan vihetné be a múltat, ami már megtörtént?”

Minden olyan véletlenül jött. Visszaemlékezve sokszor úgy tűnik nekem, hogy én voltam az akarat nélküli ember. Engem mindig csak fölkertek. Véletlenül kerültem Csanádpalotára és Nagykirályhegyesre is. Egy barátom révén történt, aki egy véletlen találkozásunkon mondta, menjek, mert ott éppen tanteremre van szükség. Véletlen volt az is, hogy jó barátom, Végh Joachim, aki véletlenül egy-két hónapig a szegedi főiskola igazgatója volt, elhívott Csanádpalotáról, mert a Gyakorló Iskolából egy történelem szakvezető tanárnőt áthelyeztek Budapestre. Így kerültem ide minden tervezés nélkül, hogy még mondtam is: „Te jó ég! Én nagyon szerettem Csanádpalotát! És most menjek Szegedre?” De Joachim addigra már kiküldte az akkori személyügyiist a Makói Járás Oktatási Osztályára anélkül, hogy engem erről értesített volna. A személyügyiis velem

nem is beszélt, csak a járástól hívtak, hogy tegnap ott volt ez az úr, és én át vagyok helyezve a szegedi főiskola Gyakorló Iskolájába. Ez az iskola lett életem fő területe. Az idén 53 éve, hogy én ennek a főiskolának alkalmazásában a tanárképzés szolgálatában állok.

– Milyen érzés tölti el, amikor visszagondol arra, mikor Ön „kistanárként” első tanítási óráját tartotta, majd arra, hogy évekkel később Ön állt a kistanárok előtt szakvezetőként?

– Életem első tanítása még az újszegedi tanítóképzőben történt, olyan lámpalázzal, hogy a katedra előtt, ahol órákezdéskor megálltam, az egész órán nem voltam képes elmozdulni. Most már nevetve mondom, hogy teljesen belegyökereztem a pedagógiába. Szakvezetőnek lenni nekem mindig színészi fellépés is volt. Ha bemutató tanításra mentem a tanterembe, és már bent ült a „kistanári” csoport, minden alkalommal valami sajátos érzés fogott el, ami nagyon hasonlított életem első tanításának érzelmi atmoszférájához, nevezhetjük lámpaláznak, vagy valami ilyesminek. De évek múltán, amikor a bemutató órán kimondtam az első mondatot, már megnyugodott állapotban voltam képes levezetni a tanítási órát a szaktárgyi metodika szerint.

– Ön hogyan oktatta a történelmet? Volt valamilyen sajátos módszere?

– Nekem az volt a legfőbb célom, hogy a gyerekek életükben legalább egyszer szeressék a történelem tantárgyat és átérizzék, hogy én is szerettem őket. Viszont a történelem az időben elmúlt történet, tehát nem tehetem azt, amit például a fizikus kollégám, aki tanítási órájára beviszi a kísérleti eszközöket. A történelemtanár hogyan vihetné be a múltat, ami már megtörtént? A szemléltetésnek a tantárgy speciális lehetőségeivel: térképpel, irodalmi, történelmi dokumentumok alkalmazásával, filmvetítéssel, képlemezek vetítésével, múzeumlátogatással, applikációs figurák alkalmazásával, amelyekkel a mágneses táblán le lehet játszani például a marathoni ütközetet. A legfontosabb szereplő azonban a tanár személyisége, aki a tanterembe beviszi mindazokat az értékeket, amelyeket az emberiség évezredek alatt létrehozott, és meggyőző erővel ké-

pes ezeket átadni, vagy legalábbis érzékelteni tanítványaival. Akaratom ellenére e nagyszerű feladat elvégzésének igyekeztem megfelelni a magam módján.

– *Őn éppen a II. világháború alatt tanult az újszegedi képzőben. Hogyan élte meg ezt az időszakot?*

– Diákként éltem meg. Szinte teljesen egybeesik ez az időszak a háborúval, hiszen 1939-ben kerültem a képzőbe és 1944-ben végeztem. Ez az intézet kiváló volt, az alapiskolám. Az ISKOLA, tiszta nagybetűkkel, kiváló tanárokkal. Az intézet szellemiségét legtömörebben talán osztályfőnökünk, Pártos József fejezte ki, aki ezt mondta: „Jöhetnek Hitlerék, jöhetnek Sztálinok, Krisztus egyháza örökké állni fog.” 1944. március 19-én, vasárnap jöttek be hazánkba a német megszállók. Másnap, március 20-án, hétfőn már tudtuk, hogy mi történt. Akkor nekünk, a végzős ötödikes osztálynak első órája történelem volt Bálint Sándorral. Tantermünkben volt egy kisebbfajta orgona a kántorképzés szolgálatában. Mielőtt Bálint Sándor bejött volna a tanterembe, mi már kinyitottuk tantermünk ablakait, a legerősebb regiszterre kapcsoltuk az orgonát, a Himnuszt és a Kossuth dalokat játszottuk, hogy kihallatszódjék az utcára. Bálint Sándor elmondta, hogy a német megszállásnak az lesz a következménye, hogy Magyarország hadszíntérré válik. És azt is elmondta, hogy reggel, amikor jött be az intézetbe, már látta a német tankokat és a középületeken a horogkeresztes zászlókat. Mikor vége volt az órának, az egész osztály kiszökött az intézetből. Átmentünk a hídon, ott láttuk meg az első német katonákat, az örök gépfegyverekkel már ott álltak a hídfőnél. A Klauzál téri Kossuth-szoborhoz mentünk. Az egyetemisták is tüntetésre készültek, és mi azért is jöttünk át Újszegedről, hogy esetleg csatlakozhassunk hozzájuk. Viszont kiderült, hogy az egyetemet körbezárták. Nem tudtunk mást tenni, odaálltunk a Kossuth-szobor elé, néhány perces vigyázállásban tisztelegtünk. Hát így történt a mi tiltakozásunk a német megszállás ellen. Nem sokkal később testnevelés tanárunk, Kerényi József jött utánunk, és attól félve, hogy bajunk esik, visszavitt minket az intézetbe. A világháborúval kapcsolatban ez volt a legfontosabb diákélményem. A képző igazgatója, a drága Becker Vendel csak azzal büntetett meg bennünket, hogy igazolatlan órának minősítette kiszökésünket. Én abban a

tanévben egyetlen órát sem mulasztottam, de bizonyítványomban még most is látható: mulasztott 1 igazolatlan órát. Erre a mulasztásra ma is büszke vagyok. Rádásul magatartásomhoz is ez van írva a bizonyítványomba: példás.

– *Későbbi életének egy rövid szakaszát a „keserves három év” kifejezéssel jellemezte, amikor 1962-től 1965-ig igazgatója volt a szegedi tanárképző 1. sz. Gyakorló Általános Iskolájának. Ez a poszt is a véletlen műve volt?*

– Persze hogy az! Én, mint igazgató? Az én egyéniségem teljesen alkalmatlan rá! Akkor az történt, hogy az akkori igazgatónő, aki matematikus volt, átvitték a Matematika Tanszékre, az igazgatóhelyettest meg valahova kihelyezték. Ez augusztus közepén volt. Két héttel a tanévkezdés előtt nem volt igazgatója az iskolának, se igazgatóhelyettese. A főiskola vezetése kapkodni kezdett. Nem tudom, miért, én jutottam az eszükbe, és akkor hívtak, hogy „Te, Laci...” Mondtam nekik, hogy ne, én erre alkalmatlan vagyok, és nem vagyok párttag sem. Végül az lett belőle, el kell vállalnom, de csak egy évig. Aztán három év lett belőle, három keserves év.

– *Ha jól tudom, Békési Imre, a főiskola egykori főigazgatója az Ön tanítványa is volt?*

– Igen. Kiváló tanítványom volt.

– *Milyen érzés azt látni, hogy az egyik tanítványából egyszer főigazgató lesz?*

– Óriási öröm. Ez már nem tanár-diák viszony, hanem kollegiális baráti kapcsolat. Imre kiváló ember, és hozzá is kapcsolódik egy véletlen esetem. Nyugdíjas voltam már, mikor Imre volt a főigazgató, nem is egyszer, hanem kétszer, és meghívott magához azzal, hogy „Laci, ha nem tartod rangon alulinak, elvállalnád-e a főiskolai irattár vezetését?” Nem tartottam rangon alulinak, sőt megtiszteltetés volt számomra, és elvállaltam. Nagyon szeretem ezt a munkát immár 19 éve. Hozzám tartozik a díszoklevelek ügyintézése is, s ezáltal igen sok nyugdíjas pedagógussal állok levelező és személyes kapcsolatban az ország minden részéből.

– *Említette, hogy rengeteget olvasott, nagyon közel állt Önhöz az irodalom, és már nagyon várta, hogy legyen ideje az elmulasztott olvasmányokat kezébe venni. Jelenleg mit olvas?*

– Megint jelent meg Máraitól egy könyv Ajándék a végzettől címmel. A II. világháború alatt írt újságírói cikkeket tartalmazza. Feleségemtől kaptam egy csodálatos könyvet, Borbás Mária-Rákay Philip: Ketten című interjúkötetét. Mostanában újra elővettem Adyt, karácsonyi verseit gyűjtöttem ki, mert 24 éve tartó 10 tagú baráti kapcsolat értelmében utókarácsonyt rendezünk, feleségem majd József Attilától a Betlehemi Királyokat fogja felolvasni. 1991-ben alakítottuk meg a Szegedi Tanítóképzőt Végzetek Baráti Körét, amelynek titkára vagyok. Több, mint 200 tagja van a körnek. Ilyen dolgokkal foglalkozom mostanában, nyugdíjasként is elég mozgalmas életem van, nem érek rá unatkozni.

Mondovics Pálma

Kié az egyetem?

Kozma Tamás fenti című könyvének bemutatójára kerül sor január 31-én 14.00 órakor a Professzorok Háza (Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.) földszinti konferenciatermében.

A Felsőoktatási Kutatóintézet és a Magyar Szociológiai Társaság Oktatásszociológiai Szakosztály közös szervezésében tartott könyvbemutató programja:

14.00 – 14.40 KOZMA TAMÁS: *Kié az egyetem?* című könyvének bemutatása

Bemutatója: Hrubos Ildikó (Budapesti Corvinus Egyetem, FKI) és Polónyi István (DE, FKI)

A könyv mellékleteként megjelent CD-t bemutatják:

Keller Magdolna (DE) és Szabó Péter Csaba (DE)

14.40 – 15.00 HRUBOS ILDIKÓ: *A gazdálkodó egyetem* című könyvének bemutatása

Bemutatója: Vámos Dóra (Budapesti Corvinus Egyetem)

15.00 – 16.30 Vita és beszélgetés

PETŐFI SÁNDOR
A HELYSÉG KALAPÁCSA

hősköltemény egy részben, négy énekben

A
Tamási
Áron
Klubban

2005. február 7-én
19 órától

Az előadás megtekintése TÁK Klubtagsággal ingyenes!
SZTE hallgatóknak: 300 Ft
Egyéb: 500 Ft

Előadja: BESENCZI ÁRPÁD
Színpadra állította: Sztarenki Pál

Az SZTE Polgáraiért Alapítvány
csatlakozik a Szegedi Tudományegyetem és
a Lions Klub közös jótekonysági báljának
megvalósításához.

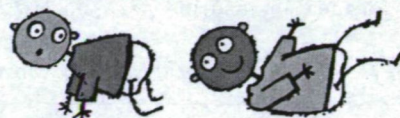
A 2001 óta közhasznú civil szervezet
Kuratóriuma egyhangú szavazással úgy
döntött, hogy az Alapítvány által
megjelentetett egyetemtörténeti emlékpóló
sorozat minden – a bál előtti nap 14.00 órájáig
– eladott darabjának bevételéből

500 forintot az SZTE és a Lions Klub
a Tanulmányi és Információs Központban
(TIK) tartott jótekonysági báljának
adománygyűjtéséhez hozzátesz.
A jótekonysági emlékpólók 2000 forintért
megvásárolhatók

az SZTE JGYTFK Hallgatói Boltjában
(Boldogasszony sgt. 6.)

vagy megrendelhetők 2000 Ft+postaköltség áron
a setup@levele.hu e-mail címen.

Veritas Virtus Libertas

Végét vetik a zenének,
S hazamennek a legények.

(Petőfi Sándor, 1823-1849)

Főiskolások
a Szegedi Universitasban

Vigyázz! Egyetemisták!

HALLGATÓI BOLT

Alapítvány

Nosce tempus opportunum

(Pittakosz, ie. 600.)

Akkreditált nyelvtanfolyamok és nyelvvizsgák
akkreditált képző intézményünkben,
az ILS Szeged Nyelviskolában

- ☐ Szeged egyetlen ISO 9001:2001 tanúsított nyelviskolája
- ☐ a tanfolyamok 30%-a az SZJA-ból jóváírható
- ☐ áfamentes nyelvvizsgák és tanfolyamok
- ☐ bejelentett angol Pitman vizsgahely
- ☐ szóbeli, írásbeli angol PITMAN üzleti nyelvvizsgák
- ☐ bejelentett német GOETHE vizsgahely
- ☐ nemzetközi díjas vizsgahely

ILS Szeged Nyelviskola Kft.

Akkreditációs lajstromszám: 0427

6720 Szeged,

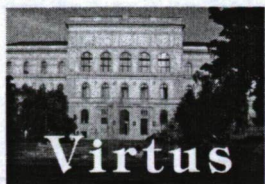
Victor Hugo u. 6.

Tel.: 62/420-595

Nyitva tartás:

H-Cs: 8.00 – 18.00,

P: 8.00 – 12.00

Keresztfélév februártól

A Dél-Alföldön több felsőfokú oktatási intézmény indít ebben az évben is keresztféléves, főiskolai vagy egyetemi diplomát adó képzéseket. A februárban kezdődő szemeszterre január 15-ig lehet jelentkezni – írta meg a Népszabadság.

A Szolnoki Főiskolán középiskolai végzettségűeknek idegenforgalmi és szálloda, valamint kereskedelmi szakon hirdettek meg keresztféléven költségterítéses távoktatást. Nagy Andrásné, a tanulmányi hivatal vezetője a Népszabadság érdeklődésére elmondta: a kurzusokat tavaly is elindították volna, ám a februári iskolakezdésre nem volt elegendő jelentkező. Mivel a félévente 105-110 ezer forintba kerülő képzések legalább ötven hallgató jelentkezése esetén kezdődnek el, Nagy Andrásné szerint valószínűleg az idén sem tudják feltölteni a létszámot. A hivatalvezető a kudarcot nem a kínált szakmák iránti érdektelenségnek tulajdonítja: álláspontja szerint a keresztféléves kurzusok ismeretlensége az oka annak, hogy a diákok inkább a hagyományos, szeptembertől kezdődő oktatást választják.

A tavaly nyáron megalakult kalocsai Tomori Pál Főiskola levelező tagozatán, gazdálkodási és külgazdasági szakokon indít nyolc féléves, főiskolai diplomát adó

képzéseket. Tóth Péter, az intézmény főtítára elmondta: a szakokra akár száz-száz elsőéves hallgatót is felvonnának, a négyéves képzés szemeszterenként 120 ezer forintba kerül.

A Szegedi Tudományegyetem Élelmiszeripari Főiskolai Karán mérnök tanárokat képeznek februártól. Cséfalvay Ignác tanulmányi osztályvezető a Népszabadságnak elmondta: a négy féléves képzésre rendszerint gyakorló tanárok és tanulmányaik befejezése előtt álló hallgatók jelentkeznek. A keresztféléves oktatás különösen népszerű azon végzős élelmiszer-technológusok, vállalkozó menedzserek és gépészek körében, akik főszakukon júniusban diplomát szereznek, és az államvizsgára való felkészüléssel párhuzamosan szeretnék máris továbbképezni magukat. A pedagógiai képzés díja 55 ezer forint félévente.

Bár Szegeden a Médiatudományi Tan-szék is kínál februárban elkezdhető kurzusokat, ám a kommunikációt önállóan, esetleg informatikus-könyvtáros vagy magyar szakpárban elkezdők oktatása nem Szegeden, hanem az egyetemmel együttműködésben álló Budapesti Média Intézetben folyik – tudtuk meg Kothencz Mihálytól, a bölcsészkar tanulmányi osztályának vezetőjétől. Mivel 2002 óta a kommunikációt csak szakpárban lehet felvenni, az egysza-

kos képzésben kizárólag azok vehetnek részt, akik más felsőfokú intézményekben már folytatnak egyetemi tanulmányokat vagy meglévő diplomájuk mellé szeretnének másikat is szerezni.

Kothencz Mihály elmondta: bár a kommunikációs végzettségű szakemberekkel már telítődött a munkaerőpiac, eddig mindig akadt elég jelentkező a keresztféléves évfolyamokra is. A kötelező szakpárosítás némileg csökkentette ugyan a tanulási kedvet, ám a szakember szerint az idén is lesz az indításhoz szükséges számú hallgató a félévente 140-180 ezer forintba kerülő kommunikációs képzésekre.

Keresztféléves képzésnek azt nevezik, amikor az intézmények nem szeptemberben, hanem februárban, a hagyományos tanév félidejében indítanak új osztályokat. A több szakon hallgatók jobban tudják ütemezni vizsgáikat, ha tanulmányaik egy részét keresztféléven végzik. Az oktatási intézmények rendszerint hallgatói létszámuk növelése és a tantermek hatékonyabb kihasználása érdekében indítanak keresztféléveket. Az ilyen képzésekre való jelentkezésre két űrlapot kell kitölteni: a speciális „A” lapot az érintett intézményekben lehet beszerezni, míg a „B” lapot postákon, könyvesboltokban árulják.

A Belvedere Alapítvány köszöntője

A Belvedere Meridionale Alapítvány ezúton gratulál 2004. évi ösztöndíjasainak és köszöni, hogy támogathatta kutatásaikat:

Ábrahám Márta, Bajla Gizella, Bajna Ágnes Ilona, Baksa Antónió, Balog Iván, Bátyi Ferenc, Berénji T. Zsuzsanna, Bíró Zsuzsa, Bogáromi Eszter, Bogáromi Zsófia, Bujtás Mónika, Csete Zsuzsanna, Danka Balázs, Debreczy Viktória, Domokos Tamás, Dudás Klaudia, Eszenyi Orsolya, Farkas Andrea, Forró Lajos, Furmann Dávid, Gábor Kálmán, Habik Ágnes, Havasi Móni, Hegedűs Anna, Hernás Katalin, Hudomiet Péter, Kabai Gergő, Kádár Ildikó, Kádár Mónika, Katona Viktória, Kis Bea, Kis Katalin, Kiss Tímea, Kis-Tóth Ágnes, Kolonics Kinga, Laslau Magdaléna, Lehardt Olivér, Lepsényi Noémi, Liska Zsanett, Markovic Marija, Mészáros Márta, Nagy Zoltán, Nagy Zoltán Péter, Patay Klára, Pató Erika, Péter Éva, Propsz Em-

ma, Remete Dániel, Roman Roxana, Rózsa Zsuzsanna, Sándor György, Sárkány Orsolya, Simonka Lófia, Sólyomi Gábor, Spitzmüller Katalin, Szabó Ákos, Szabó Árpád, Szakács László, Szathmáry Borbála, Székely Anna, Szél Ildikó Melinda, Szépe András, Szirmai Anna, Szombathelyi Rita, Sztrákay Orsolya, Szuperák Attila, Tarnay István, Tomasz Gábor, Tózsér Károly, Turchányi Panni, Varga Adrienn Georgina, Vörös Eszter, Walter Tamás, Wolf Petra, Zombori Flóra.

Az Alapítvány 2004-ben az alábbi könyveket jelentette meg:

BOKOR PÁL:
Szegedországtól Magyarorszáig

BÁLINT LÁSZLÓ:
Kováts József (1928-1958)

BÁLINT LÁSZLÓ:
A megtorlás Szegeden

GÁBOR KÁLMÁN–JANCSÁK CSABA (szerk):

Ifjúsági korszakváltás –

ifjúság az új évezredben

(szociológiai tanulmánykötet)

PÁSZKA IMRE – SZÜCS NORBERT (szerk):

A látóhatár mögött

(szociológiai tanulmánykötet)

PÉTER LÁSZLÓ (szerk):

A célszemély: Bálint Sándor

T. HORVÁTH ÁGNES:

Őskor (3. kiadás)

T. HORVÁTH ÁGNES:

Az ókori kelet (3. kiadás)

és támogatta

KRISTÓ GYULA:

Ardealul timpuriu című román nyelvű könyvének kiadását

Újulóban az Educatio Press

Folyamatosan fejleszti szolgáltatásait az Educatio Press Magyar Oktatási és Ifjúsági Hírügynökség.

Az Educatio Press Hírügynökség 2001-ben kezdte működését akkor, még az Oktatási Minisztérium támogatásával. Az Edupress a felsőoktatási lapokat tömörítő Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület hozta létre, azért, hogy a felsőoktatás, közoktatás és az ifjúságpolitika a társadalmi szerepének megfelelő súlyt kapjon a médiában és a közbeszédben egyaránt. Immár egy éve, hogy az Oktatási Minisztérium nem kívánta tovább támogatni a hírügynökség munkáját, és ezzel a döntéssel veszélybe sodorta az Educatio Press létét.

Kisebbségi nehézségek után 2004 tavaszától az Educatio Press hírügynökség a MESE Kht. gondozásában újra kezdte működését. Az elmúlt háromnegyed évben nemcsak fent maradni sikerült az Edupressnek, hanem több fejlesztés is végbement a hírügynökségben.

A múlt év elején megújult a hírügynökség honlapja, tartalmában és küllemében is. A Magyar Rektori Konferencia 2004 májusában támogatásáról biztosította az Educatio Press hírügynökséget. Így mára csaknem az összes magyar felsőoktatási intézmény rektora, főigazgatója együttműködési megállapodást írt alá a hírügynökséggel, ezzel a tudósítói hálózat – az egyetemi újságírók mellett – az intézményi PR és kommunikációs referensekkel is bővült.

Idén több fejlesztést is tervez az Edupress. A hírszolgáltatása továbbra is minden felhasználó számára ingyenes marad, de a viszontközlésnél szigorúbb lesz a forrásmegjelölés rendszere. 2005-ben bővül – további megkeresésekkel – a regisztrált felhasználók köre is. Tavaly a hírlevelet már több mint 4500 felhasználó kapta naponta, közöttük: rektorok, főigazgatók, oktatók, hallgatók, oktatáspolitikusok, szakmi-

nisztériumi és háttérintézményi vezetők, oktatáspolitikai újságírók, magán-személyek és mindenki, aki az oktatásban és az ifjúságpolitikában érdekelt, vagy érdeklődő.

A hírlevél februártól új formában jelentkezik. Az áttekinthetőség érdekében a cikkeknek csak egy rövid ismertetője lesz a hírlevélben, ahonnan egy linkkel a honlapon található hírre lehet eljutni. A változtatásra azért is szükség van, mert januárban folyamatos fejlesztéssel beindul az Edupress hírekhez kapcsolódó fotó szolgáltatása is. Ez a szolgáltatás továbbfejlődik,

és tavasszal elindul az EduFotó Ügynökség (www.edufoto.hu) is, ahol az Edupress és az Aktív Szemeszter elmúlt években felhalmozott kép archívuma és az aktuális oktatás- és ifjúságpolitikai témájú képek lesznek megtalálhatók.

Az oldalon a híreket már nyomtatóbarát verzióban is lehet kezelni, és e-mail-ben azonnal el lehet küldeni bárkinek. A főoldalon mindig a legfrissebb Aktív Szemeszter látható, rákattintva pedig az összes lapszámot lehet olvasni pdf. formátumban.

AYUSA INTERNATIONAL

A NON PROFIT STUDENT EXCHANGE ORGANIZATION

Rákóczi út 8/a II/6., 1072 Budapest, Hungary

Tel./Fax: (361) 268-1007

aicee@mail.datanet.hu

Az AYUSA International Hungary a vele azonos nevű San-Francisco-i diákcsere-szervezet közvetlen képviselője és egyúttal a közép-kelet-európai központja is. Már több mint 13 éve azt a célt szolgáljuk, hogy a fiataloknak különböző programokon keresztül lehetőségük legyen az amerikai kultúra és élet megismerésében.

Az AYUSA világszerte elismert szervezetként teljes mértékben élvezzi az amerikai kormány támogatását.

Egyetemi és főiskolai hallgatók számára szervezett programjaink:

- Nyári munka (Work&Travel): 19-28 éves nappali tagozatos hallgatóknak (akik már legalább a harmadik félévükre beiratkoztak és még legalább egy évük hátra van a diplomáig) biztosítunk nyári munkát az Egyesült Államokban 3-4 hónapra, plusz egy hónap utazási lehetőséggel.
- Szakmai gyakorlat (Career Training): 20-35 év közötti nappali tagozatos hallgatóknak (akik már legalább a harmadik félévükre beiratkoztak vagy két évnél nem régebben szereztek meg a diplomájukat) biztosítunk szakmai gyakorlatra lehetőséget az Egyesült Államokban maximum 18 hónapra.
- Au-pair program: 18-28 év közötti lányokat várunk erre a programra, akiknek van gyermekfelügyelői tapasztalatuk, jogosítványuk és minimum 12 hónapos kinntartózkodást vállalnak (itt is van lehetőség arra, hogy a 13. hónapot utazással töltsék). A hallgatói jogviszony nem feltétel.

Hivatalos HÖÖK vélemény az FTV tervezetről

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának véleménye a Felsőoktatási Törvény tervezetének 2004. december 22-i, közigazgatási egyeztetésre terjesztett változatáról (munkaanyag).

A HÖÖK delegált képviselője és elnöke az új felsőoktatási törvény tervezetének (továbbiakban: Tervezet) előkészítésére létrehozott bizottság minden ülésén tevékenyen részt vett, képviselte a hallgatók érdekeit a HÖÖK legfőbb döntéshozó szerve, a több mint 170 hallgatói önkormányzatból álló közgyűlés, a közgyűlések közötti időszakban pedig a választmány döntéseinek megfelelően.

A HÖÖK Közgyűlése 2004. november 6-án, Egerben tartott közgyűlésén az alábbi határozatot hozta:

„A HÖÖK – a fentiek figyelembe vételével – az alábbi pontok teljesülése esetén a törvénytervezetet támogatásáról biztosítja:

1. A hallgatói jogok jelenlegi katalógusának megtartása;
2. A Berlii Nyilatkozatnak megfelelően a hallgatói részvétel erősítése – de legalább jelenlegi szinten tartása – a döntések meghozatalában, így különösen:
 - Az IT-ben a hallgatói önkormányzat által delegált személy részvétele,
 - A Szenátusban egynegyed és egyharmad közötti hallgatói részvétel;
3. a hallgatók kollektív jogait gyakorló HÖÖK-ök egyetértési joga a hallgatókat érintő térítési- és juttatási kérdésekben és az oktatói munka hallgatói véleményezéséről szóló szabályzatnál is;
4. A HÖÖK és a HÖÖK-ök eddigi jogainak biztosítása;
5. A hallgatókra vonatkozó szabályok ne lehessenek hátrányosabbak a hallgatói jogviszony fennállása alatt, mint az első beiratkozáskor
6. A Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, valamint a hallgatókat érintő egyéb szabályzatok Szenátus hatáskörébe utalása
7. Garancia az intézmény megszűnése esetére az oklevél kiadását és a képzés folytatását illetően;

8. A hallgatói érdekképviselői politikamentességének és egységességének megőrzése;

9. A 121. § és a kollégiumi fokozatokkal kapcsolatosan mindenképpen további tárgyalások folytatása;

10. A kreditárviteli bizottságokban a hallgatók 1/3 arányú részvételének megtartása.”

Tervezet közigazgatási egyeztetésre kiküldött változatában a fenti pontokban megfogalmazott követelések nem maradéktalanul érvényesülnek. A további tárgyalások folyamán – ahhoz, hogy a hallgatók a Tervezetet támogatni tudják – az alábbi kérdések megnyugtató rendezését szeretnénk:

1. Kérjük a felsőoktatási intézmények általános hatáskörrel rendelkező (pl. a jelenlegi kari, intézeti tanácsokhoz hasonló feladatokkal bíró), így a hallgatókra vonatkozó szabályzatokat elfogadó testületekben a hallgatói arány jelenleginek megfelelő legyen.

2. Kérjük a HÖÖK-ök a jelenleg hatályos felsőoktatási törvény 66. § (1) bekezdésében felsorolt jogainak teljes átvételét.

3. Kérjük a felsőoktatási intézmények jogutóddal történő megszűnése esetére az oklevél tartalmának pontosabb rendezését, a felsőoktatási intézmények jogutód nélküli megszűnése esetére a költségtérítés hallgatók jogvédelmét is.

4. Kérjük, hogy a Tervezet a hallgatói jogviszony szünetelésére vonatkozó részletes szabályokat és az utóvizsgák, javítóvizsgák számának maximumát utalja a felsőoktatási intézmények szabályzataiba.

5. Kérjük, hogy a Tervezet – a jelenlegi gyakorlat alapján – hallgatói érdekképviselői egységének megőrzését valósítsa meg a kollégiumokban, a diákokthozonokban és országos szinten is (ld. OTDT), kérjük továbbá, hogy a tervezet ne csökkentse a felsőoktatási intézményekben a kollektív hallgatói jogok gyakorlására hivatott hallgatói önkormányzatok költségvetését.

6. A hallgatói jogviszony egyoldalú, a felsőoktatási intézmény általi megszüntetésére további törvényi garanciákat szeretnénk (pl. fizetési hátralék esetén a tartozás fennállásának minimum tartamát a Tervezet határozza meg).

7. A doktoranduszok jogállásának és ehhez kapcsolódóan kollektív jogainak rendezését.

8. Nem támogatjuk a szerzői jogról szóló 1997. évi LXXVI. törvény tanuló, hallgatói, vendéghallgatói, kollégiumi tagsági jogviszonyban létrehozott műre vonatkozó tervezett módosítását.

9. Elutasítjuk a felsőoktatás szolgáltatásként való definiálását, ami ellentétes a Berlii Nyilatkozatban foglaltakkal, miszerint a felsőoktatás közjő.

A fentiekben túlmenően szeretnénk megtudni az Oktatási Minisztérium álláspontját arról, hogy a költségtérítésnek a tanulmányok folytatása alatti legfeljebb infláció-arányos növekedése és a térítési díj maximumára vonatkozó hallgatói garanciákat a Tervezet hatálybalépése után is megtartani tervezi-e. (Ezt jelenleg az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról szóló 51/2002. (III. 26.) kormányrendelet is biztosítja.)

Ugyancsak szeretnénk megtudni az Oktatási Minisztérium álláspontját arról, hogy a HÖÖK finanszírozásának emelésére megígért 2006. január 1-jei határidő miatt került megváltoztatásra.

A fentiekben túlmenően azonban fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a Tervezet tárgyalása folyamán az Oktatási Minisztérium szakemberei mindvégig meghallgatták javaslatainkat, azokhoz konstruktívan álltak hozzá, ezért úgy gondoljuk, hogy a fent leírtak többsége csak egyszerű véletlen folytán nem került bele a Tervezetbe, vagy csak a megfogalmazásuk nem pontos.

Budapest, 2004. január 5.

Ekler Gergely
HÖÖK elnök

Egyetemek mérlegen

hallgatói vélemények

Lapunk olvasói több alkalommal találkoztak már az Egyetem hasábjain a szegedi, de általánosságban a magyarországi felsőoktatás helyzetét vizsgáló kutatások eredményeinek bemutatásával (lásd még „Szavakban könnyű ideálképet festeni”, 1999 szeptember; „Jelentkezési arányok intézményi bontásban”, 2001 szeptember; „A felsőoktatási szupermarket fogyasztói”, 2003), mely természetesen adódik abból, hogy az Egyetem – alcíme szerint is – a szegedi felsőoktatás információs háttér-magazinja. Ugyanakkor azt is mondhatjuk, hogy mint az SZTE hallgatóságának sajtó-organuma, már újságíróinak egyetemista voltából adódóan is különös érdeklődéssel fordul a hallgatói vélemények felé, hát még hogyha azok az SZTE-re vonatkoznak. Az UnivPress Felsőoktatás-Kutató Műhely (Fábr István, Kerülő Tünde, Szép Lilla) közreműködésével készült egy kutatás, mely „UnivPress-ranking (c) 2003 pályorientációs és képzés-véleményező felmérés” nevet kapta (kutatásvezető: Fábr György). Az e kutatás alapján készített kötet már kapható a könyvesboltokban (Egyetemek mérlegen – hallgatói vélemények, 1680 Ft). E könyvből mutatunk be néhány ábrát. Kommentár nélkül. A kötetet a magunk részéről lelkesen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

EGYETEMI KAROK HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR – SZTE-TTK

A megkérdezettek magas szakmai követelményekről, segítőkész oktatói hozzáállásról, jól ellátott könyvtárról és kutatási lehetőségekről számoltak be. Mindezek fényében nem meglepő a diploma íthető és nemzetközi elismerésnek pozitív megítélése. A színvonalas sportolási és kulturális lehetőségekkel együtt mindez kellemes egyetemi légkört eredményez.

Intézményi épületek állapota	árts j (3,01)
Könyvtár színvonala	árts j (3,81)
Tantermek felszereltsége	j (3,64)
Tanulmányok nehézsége	árts j (3,67)
Szakmai önképzési lehetőségek	j (3,46)
Kutatásokba való bekapcsolódás lehetősége	árts j (3,88)
Oktatók segítőkészsége	árts j (3,74)
Végzés utáni elhelyezkedés segítése	j (3,64)
Diploma hazai elismertsége	árts j (3,49)
Diploma külföldi elismertsége	árts j (3,71)
Oktatói-hallgatói viszony	árts j (3,64)
Hallgatók tájékoztatása	j (3,89)
Intézményi demokrácia	j (3,10)
Hallgatói önkormányzat	árts j (3,90)
Kulturális lehetőségek	árts j (3,67)
Sportolási lehetőségek	árts j (3,70)
Egyetem légköre	árts j (4,11)

Az épületek, az infrastruktúra nem kapott jó minősítést a diákoktól, emellett a hallgatói önkormányzat munkáját kifejezetten fejlesztendőnek tartják.

elégítlen 0-1,5 • elégséges 1,51-2,0 • gyenge közepes 2,01-2,4 • közepes 2,41-3,1 • jó közepes 3,11-3,4 • jó 3,41-3,6 • érts j 3,61-4,2 • jels 4,21-4,5 • kiváló 4,51-5

214

Egyetemek mérlegen

Bölcsészettudományi karok

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM BÖLCSEZETTUDOMÁNYI KAR – SZTE-BTK

A szegedi bölcsészek hagyományosan kritikusak, de még így is jó véleményük van az oktatókról és a diáktól körülményeiről. Ez az elégedettség jó legkörü helyé teszi a szegedi bölcsészkart.

Intézményi épületek állapota	gyenge-árts j (3,39)
Könyvtár színvonala	j (3,60)
Tantermek felszereltsége	árts j (3,64)
Tanulmányok nehézsége	j (3,64)
Szakmai önképzési lehetőségek	árts j (3,10)
Kutatásokba való bekapcsolódás lehetősége	árts j (3,98)
Oktatók segítőkészsége	j (3,50)
Végzés utáni elhelyezkedés segítése	gyenge-árts j (3,37)
Diploma hazai elismertsége	j (3,16)
Diploma külföldi elismertsége	j (3,34)
Oktatói-hallgatói viszony	j (3,44)
Hallgatók tájékoztatása	árts j (3,66)
Intézményi demokrácia	árts j (3,76)
Hallgatói önkormányzat	árts j (3,80)
Kulturális lehetőségek	j (3,66)
Sportolási lehetőségek	j (3,60)
Egyetem légköre	árts j (3,97)

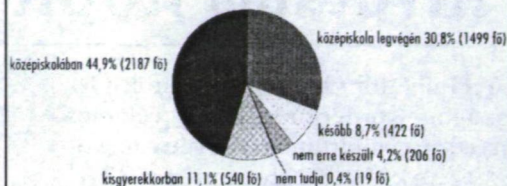
Az egyetemi épületekről alkotott meglehetősen borús vélemények mellett aggasztóbb a hallgatók számára, hogy a végzés utáni elhelyezkedésben nem kapnak elegendő segítséget a karról.

elégítlen 0-1,5 • elégséges 1,51-2,0 • gyenge közepes 2,01-2,4 • közepes 2,41-3,1 • jó közepes 3,11-3,4 • jó 3,41-3,6 • érts j 3,61-4,2 • jels 4,21-4,5 • kiváló 4,51-5

Egyetemek mérlegen

209

Mikor döntötte el, hogy milyen szakterületen akar tanulni?
N=4873 fő

EGYETEMI KAROK HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR – SZTE-GTK

A szegedi kar hallgatói kiünően érzik magukat intézményükben, ahol országos összehasonlításban is kimagaslóan jók értékelték hallgatói önkormányzati munkáját. Az így magasra értékelt intézményi demokrácia és a hallgatók számára biztosított önképzési lehetőségek, oktatói segítség, a végzés utáni elhelyezkedésre való felkészítés egyaránt pozitív képet nyújtanak az intézményről.

Intézményi épületek állapota	j (3,60)
Könyvtár színvonala	árts j (3,87)
Tantermek felszereltsége	árts j (3,84)
Tanulmányok nehézsége	j (3,66)
Szakmai önképzési lehetőségek	árts j (4,04)
Kutatásokba való bekapcsolódás lehetősége	árts j (3,61)
Oktatók segítőkészsége	árts j (3,98)
Végzés utáni elhelyezkedés segítése	árts j (3,78)
Diploma hazai elismertsége	j (3,41)
Diploma külföldi elismertsége	j (3,46)
Oktatói-hallgatói viszony	árts j (3,87)
Hallgatók tájékoztatása	árts j (3,96)
Intézményi demokrácia	árts j (3,87)
Hallgatói önkormányzat	jels (4,34)
Kulturális lehetőségek	árts j (3,86)
Sportolási lehetőségek	j (3,46)
Egyetem légköre	jels (4,18)

A szakmai követelmények növekedése a hallgatók szerint kedvezőbb lehetőségeket biztosítana számukra a munkaerőpiacon.

elégítlen 0-1,5 • elégséges 1,51-2,0 • gyenge közepes 2,01-2,4 • közepes 2,41-3,1 • jó közepes 3,11-3,4 • jó 3,41-3,6 • érts j 3,61-4,2 • jels 4,21-4,5 • kiváló 4,51-5

252

Egyetemek mérlegen

EGYETEMI KAROK HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSE

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR – SZTE-ÁJK

Leginkább a tanulmányi követelmények magas szintjét tartják kiemelendőnek a szegedi jogi egyetem diákjai, aminek teljesítését színvonalas könyvtár támogatja. Mindezt véleményük szerint a diploma elismerésével honorálja a munkaerőpiacon.

Intézményi épületek állapota	j (3,64)
Könyvtár színvonala	j (3,60)
Tantermek felszereltsége	árts j (3,44)
Tanulmányok nehézsége	jels (4,31)
Szakmai önképzési lehetőségek	árts j (3,81)
Kutatásokba való bekapcsolódás lehetősége	árts j (3,49)
Oktatók segítőkészsége	árts j (3,60)
Végzés utáni elhelyezkedés segítése	gyenge-árts j (3,11)
Diploma hazai elismertsége	árts j (3,48)
Diploma külföldi elismertsége	j (3,34)
Oktatói-hallgatói viszony	árts j (3,49)
Hallgatók tájékoztatása	árts j (3,81)
Intézményi demokrácia	árts j (3,76)
Hallgatói önkormányzat	árts j (3,76)
Kulturális lehetőségek	j (3,31)
Sportolási lehetőségek	j (3,34)
Egyetem légköre	j (3,48)

Az egyetemi élet fontos összetevőiben előrelépést igényelnek a hallgatók: a tájékoztatás, az intézményi demokrácia területén, és véleményük szerint a hallgatói önkormányzat munkája is jobb lehetne. Az elhelyezkedés tekintetében pedig leányvesztéssel várnak az intézményről.

elégítlen 0-1,5 • elégséges 1,51-2,0 • gyenge közepes 2,01-2,4 • közepes 2,41-3,1 • jó közepes 3,11-3,4 • jó 3,41-3,6 • érts j 3,61-4,2 • jels 4,21-4,5 • kiváló 4,51-5

244

Egyetemek mérlegen